

خبر

وزیر خارجه در تماس با همتای اوکراینی:

آماده کمک به حل مسالمت آمیز بحران هستیم

● **ایسنا:** وزیر امور خارجه با همتای اوکراینی اش درباره مسائل دوجانبه و تحولات بین‌المللی تلفنی گفت‌وگو و تبادل‌نظر کرد. حسین امیرعبدالمهیان در این تماس با اشاره به بحران ایجادشده در روابط اوکراین و روسیه ضمن ابراز خرسندی از کاهش تنش‌ها ابراز امیدواری کرد که وضعیت جاری از طریق گفت‌وگو و مجاری دیپلماتیک و بدون دخالت کشورهای ثالث حل‌وفصل شود. امیرعبدالمهیان تأکید کرد: «ما خواهان حفظ صلح و ثبات در منطقه هستیم.» او همچنین تأکید کرد جمهوری اسلامی ایران آمادگی دارد تا برای حل‌وفصل مسالمت‌آمیز بحران هرگونه کمک و اقدام لازم را انجام دهد. دمیترو گولوبا، وزیر امور خارجه اوکراین نیز در این تماس با قدردانی و تشکر از «مواضع اصولی ایران درباره بحران اوکراین» گفت: «ما به دنبال جنگ نبوده و خواهان حل‌وفصل موضوع به‌صورت دیپلماتیک و مسالمت‌آمیز هستیم.»

جمهوری خواهان کنگره به بایدن:

قدرت ارائه ضمانت به ایران را ندارد

● **ایسنا:** جمعی از قانون‌گذاران جمهوری خواه آمریکا با هشداری به رئیس‌جمهور خود درخصوص توافق جدید با ایران تأکید کردند که دولت توانایی ارائه تضمین به تهران را ندارد.
به گزارش فاکس نیوز، یک گروه متشکل از ۲۰۰ نماینده جمهوری خواه در کنگره آمریکا در نامه‌ای خطاب به جو بایدن به او درخصوص هرگونه توافق جدید با ایران هشدار دادند. این نمایندگان جمهوری خواه در نامه خود تصریح کردند، هرگونه توافق با ایران بدون تأیید کنگره به همان سرنویشت توافق ۲۰۱۵ دولت باراک اوباما دچار خواهد شد؛ توافقی که در دوران ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ کنار گذاشته شد. آنها در این نامه آورده‌اند: «اگر شما بدون تأیید رسمی کنگره، توافقی را با ایران امضا کنید، این توافق موقت و غیرالزام‌آور خواهد بود و به همان سرنوشت برنابا جامع اقدام مشترک (برجام) دچار خواهد شد.» این قانون‌گذاران در ادامه به درخواست ایران از واشنگتن برای تضمین اینکه «آمریکا دیگری از توافق خارج نمی‌شود و تحریمی علیه ایران اعمال نمی‌کند»، اشاره و تأکید کردن برخلاف زمان باراک اوباما، هر توافق جدید با ایران نیازمند تأیید و تصویب به کنگره است. در بخشی از این نامه آمده است: «ما خود را ملزم می‌دانیم به شما یادآوری کنیم که شما قدرت ارائه چنین ضمانتی» را ندارید. ما خواستار ارائه چنین توافقی به کنگره بر اساس قانون بانگروی توافق هسته‌ای با ایران در سال ۲۰۱۵ خواهیم بود و از دوره بازنگری ۳۰ روزه این قانون‌نویس برای هشداردادن به همکاران خود، دولت آمریکا و بخش خصوصی در ارتباط با هرگونه خطر و نقص در چنین توافقی استفاده خواهیم کرد.» آنها همچنین در این نامه تأکید کرده‌اند که لغو تحریم‌های ایران نباید پیش از بدون راستی‌آزمایی پایندی ایران به تعهدات هسته‌ای اش صورت گیرد. «این نمایندگان جمهوری خواه کنگره تصریح کردند: «هرگونه اقدام برای لغو تحریم‌های ایران نباید «بدون اینکه از پیش راستی‌آزمایی شود که آنها تمام فعالیت‌های هسته‌ای اعلام‌نشده گذشته و کنونی، زیرساخت‌ها و قابلیت‌های مرتبط با غنی‌سازی و بازرواری خود را به‌طور کامل از بین برده‌اند»، انجام شود. آنها در بخش دیگری از نامه خود ادعاهایی را در رابطه با نحوه برخورد دولت ایران با شهروندانش مطرح کردند و درعین‌حال افزودند: «امیدواریم روزی را ببینیم که تمام تحریم‌های آمریکا علیه ایران بتواند برداشته شود، زمانی که آمریکا و ایران بتوانند از روابط عادی بهره‌مند شوند.»

شرق: سخنگوی وزارت امور خارجه گزارش رویترز درباره مذاکرات احیای برجام را تکذیب کرد.
آخر هفته گذشته، رویترز در گزارشی «به نقل از دیپلمات‌ها» مدعی شده بود در مذاکراتی که تاکنون انجام شده، اقداماتی در چند مرحله پیش‌بینی شده‌اند. به ادعای این خبرگزاری، طبق آنچه تاکنون صحبت شده، مرحله نخست توقف غنی‌سازی اورانیوم بالای پنج درصد از سوی ایران است. سپس دارایی‌های مسدودشده ایران آزاد می‌شوند و ایران زندانیان را آزاد می‌کند. مرحله اصلی رفع تحریم‌های ایران ازجمله تحریم‌های نفتی آخرین مرحله خواهد بود. رویترز همچنین مدعی شده بود بازه زمانی یک تا سه ماه، از زمان توافق تا اجرای کامل در نظر گرفته شده است. این گزارش رویترز در حالی مطرح شد که گفت‌وگوهای احیای برجام، تماس‌ها، دیدارها و موضوع‌گیری‌ها دراین‌باره همچنان ادامه دارند. ازجمله اتفاقات حول مذاکرات وین، سفر وزیر خارجه ایران به آلمان است. حسین امیرعبدالمهیان، دیروز البته برای حضور در پنجاه‌وهفتمین نشست امنیت مونته‌راهی این کشور شد؛ اما به هر حال این سفر وزیر خارجه ایران به یکی از سه کشور اروپایی عضو برجام است و برای حضور در نشست‌ی که دیگر بازیگران صحنه بین‌المللی نیز در آن شرکت دارند. همچنین، علی باقری‌کنی، معاون سیاسی وزیر خارجه و رئیس هیئت ایرانی در مذاکرات احیای برجام نیز دیروز با انتریکه مورا، نماینده اتحادیه اروپا و هماهنگ‌کننده مذاکرات، دیدار و گفت‌وگو داشت. باقری پنجشنبه نیز با نمایندگان تورئیکای اروپایی جلسه داشت. باقری درباره پیشرفت مذاکرات در توئیتز نوشته بود: «بعد از هفت‌ها مذاکرات فشرده، بیش از هر زمان به توافق نزدیک شدیم؛ اما تا وقتی درباره همه چیز توافق نشده باشد، درباره هرچیز چیز توافق نشده است.» باقری افزود: «واقع‌بینی، خودداری از زیاده‌خواهی و توجه به تجربه چهار سال گذشته لازمه تحقق این هدف است. زمان تصمیم‌گیری طرف‌های مذاکراتی ما فرا رسیده است.»

ادعای رویترز درباره متن ۲۰ صفحه‌ای

رویتزر در گزارش خود نوشته است که درباره متنی ۲۰صفحه‌ای به‌عنوان پیش‌نویس توافق اطلاعاتی کسب کرده است. طبق این گزارش، این متن چند مرحله را پیش‌بینی کرده که پس از تأیید از سوی دیگر کشورهای سهیم در مذاکرات باید اجرایی شوند. این رساله همچنین نوشت سه همه چیز توافق از مذاکرات وین به خبرگزاری رویترز گفته‌اند که در مرحله نخست، ایران غنی‌سازی بالای پنج درصد را متوقف می‌کند، البته درباره اینکه با سائتریفیوژهای پیشرفته ایران چه باید کرد، هنوز خبری منتشر نشده است. اقدام بعدی آزادسازی دارایی‌های مسدودشده ایران به میزان هفت میلیارد دلار نزد کره‌جنوبی خواهد بود که ایران در قبال آن زندانیان غربی را آزاد می‌کند. رابرت مالی، نماینده ارشد آمریکا در مذاکرات وین، پیش از این گفته بود که پیش‌شرط هر نوع معامله‌ای با ایران، آزادی این زندانیان است. طبق ادعای رویترز، تنها زمانی که مرحله اولیه اقدامات انجام شده و تأیید شود، مرحله اصلی لغو تحریم‌ها است می‌شود و آنچه این دیپلمات‌ها آن «روز اجرای

دیپلماسی

مذاکرات احیای برجام همچنان دروین ادامه دارد

گمانه‌زنی‌ها روی دور تند

مجدد» می‌مانند، خواهد رسید که اشاره‌ای به «روز اجراء» توافق اولیه دارد، زمانی که آخرین گام‌های مربوط به تعهدات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها انجام خواهد شد. دیپلمات‌ها می‌گویند که مدت‌زمان این مراحل هنوز مورد توافق قرار نگرفته و متن شامل حرف «X» برای تعداد روزهای بین گام‌های مهم و روز اجرای مجدد است. مقامات مختلف زمان توافق تا روز اجراء مجدد را بین یک تا سه ماه تخمین زده‌اند. در ادامه این گزارش آمده است چنان‌که در برجام اولیه آمده است، توافق جدید شامل «اعطای معافیت» از سوی ایالات متحده به تحریم‌های بخش نفت ایران به جای «لغو کامل» آنهاست که مستلزم تمدید هر چند ماه یک بار معافیت‌ها است. این رسانه به نقل از «یک دیپلمات خاورمیانه‌ای مطلع از مذاکرات وین» نوشته است در مورد صادرات نفت بر اساس این توافق، اواما و ترامپ معافیت‌های ۹۰ روزه صادر و به‌طور مداوم آنها را تمدید می‌کردند تا اینکه ترامپ پس از خروج از برجام تمام معافیت‌ها را منتفی دانست. مسائل سرسختی که همچنان باقی مانده است شامل درخواست ایران مبنی بر اینکه ایالات متحده تضمین کند که دیگر عقب‌نشینی نخواهد کرد، می‌شود. مقامات آمریکا می‌گویند که با توجه به دشواری الزام دولت‌های آینده، نمی‌توان چنین تضمینی داد. یک دیپلمات خاورمیانه‌ای یک مقام ایرانی نیز در این گزارش گفته‌اند تهران آماده پذیرش سطح پایین‌تری از غنی‌سازی است، مشروط بر اینکه در صورت نقض پیمان از سوی ایالات متحده، ایران اجازه خواهد داشت دوباره ت ۶۰ درصد غنی‌سازی کند. برخی از دیپلمات‌ها گفته‌اند که لغو برخی تحریم‌های حساس می‌تواند مستلزم دیدار مستقیم مقامات ایرانی و آمریکایی باشد. در ادامه این گزارش نیز ادعا شده است که مقامات ایران و خاورمیانه گفته‌اند که چنین اقدامی در پایان مذاکرات خواهد شد.

تکذیب گزارش رویترز از سوی ایران

این گزارش البته از سوی سخنگوی وزارت خارجه تکذیب شده است. سعید خطیب‌زاده در توئیتز خود در این زمینه نوشت: «انتشار اطلاعات نادرست در پوشش گزارش‌دهی رسانه‌های کاری خط‌ناک است. توافقی نهایی برای صدور مجوز بازگشت آمریکا به برجام با گزارش بی‌بنی تحریف‌شده‌ای که شایعه‌سازی کرده است، از روز اجرای

مرحله نهایی مذاکرات وین ایجاد کند». او همچنین پنجشنبه از دیدار خود با مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خبر داد: «امروز [پنجشنبه] با آقای رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دیدار کردم، ما درباره مسائل مرتبط با برجام دیدار کردیم. آژانس اتمی نقشی حیاتی در احیای توافق هسته‌ای دارد». او همچنین چهارشنبه‌شب دربارۀ روند گفت‌وگوها نوشته بود: «ارزنی‌های شدید تقریباً بدون توقف در روند مذاکرات وین بر سر برجام ادامه دارد». اولیانوف البته هفته گذشته در صدر هیئت روس، دیداری هم با هیتنی اسرائیلی که به وین آمده بودند، کرده بود. او البته در روایتش از موضوع این دیدار اشاره‌ای به ایران نکرده بود و نوشته بود: «امروز با همکاران اسرائیلی اعزامی از پایتخت و نمایندگی دائم رویترز در وین دیدار کردم، ما درباره مسائل مرتبط با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دیدار کردیم». جاشوا رازاک، معاون مدیرکل وزارت امور خارجه اسرائیل که به وین رفته بود، با رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هم دیدار کرده بود.

پرایس: غیرمستقیم‌بودن مذاکرات به مانع تبدیل شده‌است

از سوی دیگر، سخنگوی وزارت خارجه ایالات متحده نیز در نشست‌ی خبری به سؤالاتی درباره ایران پاسخ داد. ند پرایس در پاسخ به سوآلی درباره احتمال دیدار وزیران خارجه ایران و آمریکا در حاشیه نشست امنیتی مونیخ اظهار کرد: «دست‌کم در مونیخ انتظار دیدار میان وزیران امور خارجه دو کشور را ندارم؛ اما چیزی که می‌توانم بگویم و همواره نیز گفته‌ایم، این است که به اعتقاد ما گفت‌وگوهای مستقیم میان ایران و ایالات متحده در وین به نفع ما خواهد بود.» پرایس ادامه داد: «ما اکنون به صورت غیرمستقیم تعامل داریم، به این شکل که پیام‌هایی را از طریق شرکای اروپایی‌مان ردوبدل می‌کنیم و این به یک مانع در مذاکرات تبدیل شده است. مذاکرات فنی بر از جزئیات و پیچیده است.» او افزود: «ما بارها گفته‌ایم که گفت‌وگوی مستقیم در وین به نفع‌مان است؛ دست‌کم به نفع تلاش‌های‌مان برای توافق توافق است و می‌توانیم بقیه‌میم که آیا که این کشور از برجام خارج شده بود و کارزار فشار حداکثری از سوی این دولت جمهوری خواه علیه ایران در حال یگیری بود، با وجود اینکه تنش‌ها بین ایران و ایالات متحده در اوج خود قرار داشت، در برخی موارد توافق حساس می‌تواند مستلزم دیدار مستقیم مقامات ایرانی و آمریکایی باشد. در ادامه این گزارش نیز ادعا شده است که مقامات ایران و خاورمیانه گفته‌اند که چنین اقدامی در پایان مذاکرات خواهد شد.

اولیانوف: مخالفان برجام فعال ترمی شوند

نماینده دائم روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین و رئیس هیئت روس در مذاکرات احیای برجام، همچنان فعال‌ترین گزارش‌دهنده در روند گفت‌وگوهاست. میخائیل اولیانوف، روز پنجشنبه

در توئیتز در واکنش به رویتس باقری گفت که با او اتفاق نظر دارد. اولیانوف نوشت: «موافقم، اما در این زمان اتخاذ تصمیمات نهایی در گفت‌وگوهای وین درباره برجام است.» او در توئیت دیگری تأکید کرد: «با نزدیک‌ترشدن به توافق بر سر احیای برجام، مخالفان توافق هسته‌ای در فضای عمومی بیش از پیش فعال می‌شوند تا جو ناسالمی پیرامون

جهانی‌گاز با پیشی‌گرفتن از تقاضای زغال‌سنگ به مهم‌ترین رقیب نفت برای تأمین نیازهای انرژی جهان تبدیل می‌شود. همکاری کشورهای تولیدکننده گاز در سطح منطقه‌ای با بین‌المللی می‌تواند آثار مثبتی داشته باشد؛ ضمن آنکه تبادل‌نظر درباره مشکلات مشترک و تبادل اطلاعات و دانش فنی در این زمینه می‌تواند به انسجام پایه‌های مجمع کشورهای صادرکننده گاز بینجامد.

قطر یکی از بزرگ‌ترین صادرکننده‌گان گاز طبیعی مایع (LNG) در جهان است. میدان گازی اصلی قطر در شمال این کشور به نام کنبند شمالی با مساحت شش‌هزار کیلومترمربع با میدان گازی پارس جنوبی ایران مشترک است. گزارش سالانه بریتیش پترولیوم سال ۲۰۲۱، نشان می‌دهد قطر از لحاظ ذخایر گازی اثبات‌شده، بعد از روسیه و ایران با مقدار ۲۴٫۷ تریلیون مترمکعب در جایگاه سوم قرار گرفته و از سال ۲۰۰۶ به‌عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده LNG جایگاه خود را در بازارهای جهانی تثبیت کرده است.

قطر به دلیل تقاضای داخلی نسبتاً پایین انرژی، قادر است ۶۰ درصد از تولید گاز طبیعی خود را به دیگر کشورها صادر کند. طبق گزارش‌های مجمع کشورهای صادرکننده گاز (GEFC) این کشور در سال ۲۰۲۰ از مجموع ۲۱۱ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی تولید شده تنها ۱۰۶ میلیارد مترمکعب را با خط لوله دلغین به امارات و عمان صادر و ۲۰۲ میلیارد مترمکعب را به‌صورت LNG به هندوستان، کره‌جنوبی، ژاپن، چین، انگلستان، پاکستان، کویت و سایر کشورها صادر کرد. قطر در آنجا که امکان زیرساختی داشته از خط لوله برای صادرات گاز استفاده کرده است و در دیگر موارد حتی برای مسافت‌های کوتاه زیر شش هزار کیلومتر که صرفه اقتصادی صادرات گاز به‌صورت LNG وجود ندارد، گاز را به‌صورت مایع صادر کرد. قطر در سال ۲۰۲۰ میلادی در مجموع ۲۷ میلیارد مترمکعب به کشورهای هند، پاکستان، ترکیه، عراق و آمریکا با مسافت‌های کمتر از شش هزار کیلومتر صادرات داشته و در نظر دارد تا سال ۲۰۲۷ ظرفیت صادراتی خود را با عملیاتی‌کردن دو فاز جدید، ۶۸ میلیارد مترمکعب افزایش دهد. بیش از ۱۰ قرارداد میان‌مدت و بلندمدت این کشور، با مقدار تخمینی ۳۰ میلیارد مترمکعب بین سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵ منقضى می‌شود. موقعیت جغرافیایی ایران که در همسایگی با کشورهای اردکننده گاز قرار گرفته است، این فرصت را به ایران می‌دهد تا با استفاده از ظرفیت خط لوله سراسری و صادراتی، نسبت به صادرات، سوآپ با ترازبیت گاز قطر از مسیر خود اقدام کند.

ادامه از صفحه اول

کلان‌شهر الگوی جهان اسلام!

تورم و تغییر قیمت‌ها در آن افسارکسیخته، کلافه‌کننده و عصبی‌کننده است و هر روز بدتر می‌شود؛ عدالت اجتماعی گیامپ و فاصله میان حاشیه‌نشینان و کوره‌زنبشنان جوشش تا کاخ‌نشینان شمالش بسیار است. تهران به دلیل وسعت زیاد و تراکم جمعیتی فراوان در برابر بسیاری از بحران‌ها آسیب‌پذیر است و طراحی نامتوازن این شهر از تاب‌آوری آن در مقابل بحران‌ها کاهیده‌است. نمونه بارز آن را در آتش‌سوزی و تخریب ساختمان پلاسکو دیدیم، عجیب آنکه در مدت کوتاهی پس از اتمام این ماجرا تمامی در‌های پلاسکو همراه با نخاله‌های این ساختمان مدفون شد. به استاد تحقیقات متعدد، تهران در ۳۰ سال آینده سا بحران‌های جدی و در برخی موارد بحران‌های حیاتی روبرو و خواهد شد. تغییرات اقلیمی، بحران آب و خشک‌سالی، افزایش دمای هوا، آلودگی هوا، آلودگی خاک، زلزله، سیلاب‌های غیرمتعارف، فرونشست‌ها و فروچاله‌ها و کاهش سُفردهای زیرزمینی آب بخشی از این بحران‌ها خواهد بود. به همه اینها باید بحران‌های اجتماعی ناشی از ضعف فرهنگ عمومی، زوال همستگی، کاهش اعتماد اجتماعی، مشکلات اقتصادی، حاشیه‌نشینی و ضعف آموزش‌های همگانی را هم اضافه کرد. بسیاری از این بحران‌ها همین امروز هم قابل مشاهده و درک است. با این همه، در همه این سال‌ها مدیریت شهری همواره در مسیر رفع نیازهای روزمره یا سروسازنگدایشت بر بحران‌های پیش‌رو گام برداشته است. عواملی همچون تراکم‌فروشی، فساد سیستمی و عدم حضور مردم در تصمیم‌گیری‌های کلان هم برخی از چالش‌های مدیریت شهری این‌کلان‌شهر است. چنین شهری هرچند مردم نجیب و شریفی دارد اما نمی‌تواند الگوی شهرهای جهان اسلام باشد. یکی از دلایل اصلی بسیاری از چالش‌های این‌کلان‌شهر، انطباق سیاسی با مراکز جمعیتی، اقتصادی، تولیدی و فرهنگی در یک نقطه است، جایی که شلوغ‌ترین و بی‌نظم‌ترین نقطه ایران است، جایی که به راحتی می‌توان در آن کالهدرداری کرد و کم‌شد. بیره‌اه نکته‌ای‌اگر اعتراف کنیم استقرار و استمرار مرکز سیاسی در پرجمعبت‌ترین نقطه شهر و انطباق مراکز قدرت و ثروت چنین بلایی سر تهران آورده است. بدیهی است اگر کار اداره کلان‌شهری چون تهران از کار اداره کشور منگشتر نشانیبد، دست‌کم هم‌تراز کشورداری است. مذاکرات فنی بر از جزئیات و پیچیده است.» او افزود: «ما بارها گفته‌ایم که گفت‌وگوی مستقیم در وین به نفع‌مان است؛ دست‌کم به نفع تلاش‌های‌مان برای توافق توافق است و می‌توانیم بقیه‌میم که آیا که این کشور از برجام خارج شده بود و کارزار فشار حداکثری از سوی این دولت جمهوری خواه علیه ایران در حال یگیری بود، با وجود اینکه تنش‌ها بین ایران و ایالات متحده در اوج خود قرار داشت، در برخی موارد توافق حساس می‌تواند مستلزم دیدار مستقیم مقامات ایرانی و آمریکایی باشد. در ادامه این گزارش نیز ادعا شده است که مقامات ایران و خاورمیانه گفته‌اند که چنین اقدامی در پایان مذاکرات خواهد شد.

سفر رئیس‌جمهوری ایران به قطر

بخشی از قراردادهای صادرات LNG این کشور با هدف صادرات، سوآپ با ترازبیت به کشورهای همسایه ازجمله پاکستان، عراق، ترکیه،

کویت یا حتی هند که زیرساخت‌های آن نیز قابل تأمین است، نسبت به انعقاد قرارداد با این کشور اقدام شود؛ موضوعی که می‌تواند در سفر رئیس‌جمهور کشورمان به قطر مورد پیگیری قرار گیرد.

وزرای نفت ایران و قطر نیز در حاشیه اجلاس سمران کشورهای صادرکننده گاز درخصوص همکاری‌های دوجانبه در سوآپ گاز، مواضع مشترک در بازارهای جهانی و تشکیل کارگروه مطالعات مشترک پارس جنوبی مذاکره خواهند کرد. محورهای احتمالی مذاکرات وزرای نفت ایران و قطر بیشتر بر روی بازارهای جهانی و تجارت گاز خواهد بود. سوآپ گاز نیز به‌عنوان یکی از محورهای مذاکرات مورد توجه قرار خواهد گرفت. تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان مشترک در حوزه نفت و انرژی از سوی ایران و قطر و ایجاد کارگروه مطالعات مشترک مخزن پارس جنوبی بین دو کشور ایران و قطر از دیگر مباحثی است که در دیدار وزرای نفت ایران و قطر مطرح خواهد شد. آموزش نیروی انسانی و صادرات خدمات فنی و مهندسی از ایران به قطر از دیگر موضوعات احتمالی خواهد بود.

اعضای مجمع کشورهای صادرکننده گاز، ۴۴ درصد از تولید گاز جهان، ۶۷ درصد از ذخایر گازی جهان، ۶۴ درصد از انتقال گاز با خط لوله و ۶۶ درصد از تجارت گاز طبیعی مایع (ال‌ان‌جی) را در اختیار دارند. کشورهای الجزایر، بولیوی، مصر، ایران، لیبی، نیجریه، قطر، روسیه، ترینیداد و توباگو، ونزولا و کینه استوایی ۱۱ عضو اصلی جی‌تی‌سی‌اف هستند و هلند، نروژ، عراق، عمان، پسرور، آذربایجان و امارات به‌عنوان اعضای ناظر در مجمع کشورهای صادرکننده گاز شرکت می‌کنند. مجمع کشورهای صادرکننده گاز یا اوپک‌گاز که به اختصار «GEFC» نامیده می‌شود، سازمان تازه‌بنیانی است که ایران، روسیه، قطر و تعدادی از دیگر کشورهای صادرکننده گاز، در ۲۳ دسامبر ۲۰۰۸ تأسیس کردند. ایده اولیه تأسیس چنین سازمانی از جانب ایران مطرح شد. دبیرکل مجمع از روسیه انتخاب شده و دبیرخانه آن نیز در قطر مستقر است.

نیازهای روبه رشد انرژی کشورهای مصرف‌کننده و اضافه‌شدن کشورهای درحال‌توسعه به متقاضیان انرژی در سال‌های آینده، در حال تغییر شرایط بازار حامل‌های انرژی، ازجمله بازار گاز طبیعی است؛ به‌طوری‌که بنا بر پیش‌بینی آژانسی بین‌المللی انرژی، تقاضای

محمود فاضلی

تحلیلگر بین‌الملل

حمیدرضا دهقانی سفیر ایران در دوحه در صفحه توئیتر خود از سفر رئیس‌جمهوری کشورمان به قطر در هفته آینده خبر داده و نوشته است: «ایشان و هیئت عالی‌رتبه همراه، علاوه

بر دیدار و ملاقات‌های دوجانبه، در اجلاس سمران کشورهای صادرکننده گاز نیز شرکت خواهند کرد.»

این سفر در شرایطی برگزار می‌شود که روابط تجاری میان دو کشور برهیک از طرفین حائز اهمیت است. از ابتدای سال تا پایان دی‌ماه، ۹۶۷ هزار و ۵۰۳ تن کالای ایرانی به ارزش ۱۱۷ میلیون و ۱۳۱ هزار و ۴۴ دلار به قطر صادر شد که نسبت به مدت مشابه، ۱۳ درصد در ارزش کاهش داشت. واردات کالا از قطر در این مدت هزار و ۹۰۱ تن به ارزش هفت‌میلیون و ۲۳۷ هزار و ۴۴۵ دلار بوده که از لحاظ وزنی ۱۲۲ درصد افزایش و از لحاظ ارزش پنج درصد کاهش داشته است.

در عرصه روابط تجاری دو کشور، از دولت ششم تا دوازدهم ۱۶ میلیون و ۷۵۸ هزار و ۸۹۶ تن کالا به ارزش دومیلیارد و ۸۷۰ میلیون و ۱۴۶ هزار و ۳۰۱ دلار بین ایران و قطر تبادل شد که ۱۵ میلیون و ۷۶۱ هزار و ۳۴۶ تن آن، به ارزش دو میلیارد و ۲۷۳ میلیون و ۵۴۶ هزار و ۶۱۰ دلار، صادرات ایران به قطر در ۲۸ سال گذشته بوده است و ۹۹۷ هزار و ۵۵۰ تن به ارزش ۵۹۶ میلیون و ۵۹۹ هزار و ۶۹۱ دلار، واردات ایران از قطر در این مدت بوده است. در نتیجه ضروری است با توجه به ظرفیت بالای صادرات گاز قطر و منقضی‌شدن

^[1]
^[2]